

Číslo jednací:
2010/1334/KVSE

NAŘÍZENÍ č. 1/2010

Krajská veterinární správa pro Pardubický kraj (dále „správní úřad“) jako místně a věcně příslušný správní orgán podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů,
ve věci výskytu nebezpečné nákazy varroázy včel na území Pardubického kraje nařizuje podle § 49 odst. 1 písm. c) veterinárního zákona tato

MIMOŘÁDNÁ VETERINÁRNÍ OPATŘENÍ:

Čl. I

LETNÍ A PODZIMNÍ OŠETŘENÍ VČELSTEV

- (1) Všem chovatelům včel na území okresů Chrudim, Pardubice a Svitavy se nařizuje provedení letní a podzimní léčby proti varroáze včel u všech včelstev následujícím způsobem:
 - a) Do všech včelstev se nařizuje po ukončení snůšky, nejpozději však do 8. 8. 2010, vložit na dobu 24 až 30 dnů *GABON PA-92 proužky a. u. vet.* nebo *GABON PA 1,5 mg proužky do úlů a. u. vet.* se současným vložením podložek na dno úlů. Před vložením pásků musí být včelstvu vytočen med a musí být zúženo a částečně zakrmeno.
 - b) V období nejdříve od 10. října 2010 do 31. prosince 2010 se nařizuje všechna včelstva třikrát ošetřit přípravkem *VARIDOL (FUM, AER) sol. a. u. vet.*
- (2) Všem chovatelům včel na území okresu Ústí nad Orlicí se nařizuje provedení letní a podzimní léčby proti varroáze včel u všech včelstev prostřednictvím trojího ošetření přípravkem *VARIDOL (FUM, AER) sol. a. u. vet.*, provedeném v období nejdříve od 10. října 2010 do 31. prosince 2010.
- (3) Při druhém a třetím ošetření včelstev přípravkem *VARIDOL (FUM, AER) sol. a. u. vet.* nesmí být ve včelstvech zavičkovaný plod. V případě přítomnosti zavičkovaného plodu musí být tento plod odstraněn vyřezáním nebo rozdrásáním. Mezi jednotlivými ošetřeními musí být dodržena minimální přestávka 9 dnů, přičemž třetí ošetření nesmí být provedeno před 20. listopadem 2010. Pro provedení třetího ošetření přípravkem *VARIDOL (FUM, AER) sol. a. u. vet.* se doporučuje použití aerosolové aplikační formy. V odůvodněných případech může být přípravek *VARIDOL (FUM, AER) sol. a. u. vet.* nahrazen přípravky buď *MP-10 FUM sol. a. u. vet.* při použití fumigační aplikační formy nebo *M-1 AER sol. a. u. vet.* při použití aerosolové aplikační formy.

Čl. II

OSTATNÍ POVINNOSTI CHOVATELŮ VČEL

Všem chovatelům včel se nařizuje důsledné průběžné odstraňování posledního zavičkovaného trubčího plodu, popř. vyřezávání stavebních rámků, a sledování přirozeného spadu roztočů u nejsilnějších včelstev v období od července do září 2010. V případech, kdy je průměrný přirozený letní spad roztočů vyšší než pět samiček na den, nebo v případech, kdy je u některého včelstva pozorováno silné napadení trubčích kukel u více než poloviny prohlédnutých buněk, je chovatel povinen toto podezření na vysokou intenzitu varroázy včel bez prodlení oznámit správnímu úřadu.

Čl. III

ODBĚR VZORKŮ ZIMNÍ ÚLOVÉ MĚLI

- (1) Všem chovatelům včel se nařizuje po ukončení podzimního ošetření včelstev očistit podložky ometením a vložit je na dobu nejméně 30 dnů na dno úlů do všech včelstev, a to v termínu nejpozději ke dni 15. prosince 2010 pro území okresů Svitavy a Ústí nad Orlicí a nejpozději ke dni 31. prosince 2010 pro území okresů Chrudim a Pardubice. Po posledním ošetření před

vložení podložek k odběru zimní úlové měli se doporučuje dodržet interval mezi posledním ošetřením a ometením podložek v délce nejméně 7 dní.

- (2) Všem chovatelům včel se nařizuje odebrat nejdříve po uplynutí 30 dnů od vložení podložek vzorky zimní úlové měli a do 15. února 2011 je odevzdat prostřednictvím příslušné základní organizace Českého svazu včelařů na územní pracoviště správního úřadu k laboratornímu vyšetření. Zimní úlová měl nesmí být po odběru přesívána přes síta s otvory menšími než 5 mm.

Čl. IV JARNÍ OŠETŘENÍ VČELSTEV

- (1) Provedení jarní léčby v roce 2011 se nařizuje všem chovatelům včel u všech včelstev na stanovištích územně příslušejících k základním organizacím Českého svazu včelařů, ve kterých bylo na základě vyšetření zimní úlové měli zjištěno méně než 25 % negativních stanovišť.
- (2) Na ostatním území Pardubického kraje se nařizuje provedení jarní léčby v roce 2011 všem chovatelům u všech včelstev na stanovištích,
 - a) jejichž průměrná incidence varroázy včel ze vzorků zimní úlové měli byla více než tři samičky *Varroa destructor* na včelstvo, nebo
 - b) u kterých nebyl odebrán vzorek zimní úlové měli k laboratornímu vyšetření na varroázu včel.
- (3) Chovatelé včel uvedení v odstavcích 2 a 3 jsou povinni zajistit léčbu včelstev nátěrem plodu vodní emulzí přípravku *M-1 AER sol. a. u. vet.* při současné fumigaci přípravkem *VARIDOL FUM a. u. vet.*, a to v termínu nejpozději do 15. dubna 2011.

Čl. V SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- (1) Za nesplnění nebo porušení povinností vyplývajících z mimořádných veterinárních opatření může správní úřad podle § 71 odst. 1 písm. j) a odst. 2 písm. d) a § 72 odst. 1 písm. m) a odst. 3 písm. d) veterinárního zákona uložit pokutu až do výše:
 - a) 50 000 Kč, jde-li o fyzickou osobu, nebo
 - b) 2 000 000 Kč, jde-li o právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu.
- (2) Toto nařízení nabývá platnosti a účinnosti dnem vyhlášení; za den jeho vyhlášení se považuje den jeho vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Pardubického kraje.

V Pardubicích dne 17. května 2010

L.S.

MVDr. Josef Boháč
ředitel
Krajské veterinární správy pro Pardubický kraj

Číslo jednací:
2010/1334/KVSE

Důvodová zpráva k nařízení č. 1/2010

Varroáza včel je nebezpečná nákaza způsobená roztočem *Varroa destructor*. Tento roztoč napadá včelí plod, nejčastěji trubčí, na kterém se rozmnožuje, i dospělé včely. Může být přenašečem virových, bakteriálních a plísňových onemocnění včel a včelího plodu. Nákaza se šíří nakaženými trubci, včelami, roji a loupežením zdravých včel v nemocných včelstvech. Tento roztoč, pokud není včelstvo léčeno účinnými přípravky, způsobuje úhyn napadeného včelstva.

Při prvním výskytu varroázy včel na území jednotlivých obcí Pardubického kraje na počátku osmdesátých let 20. století byla příslušnými správními orgány (tehdejší okresní veterinární zařízení) vymezena ochranná pásma v okruhu 5 km kolem ohnisek nákazy a nařízena ochranná a zdlavací opatření. Vzhledem ke skutečnosti, že na území Pardubického kraje ochranná pásma přesahují 50 % plochy kraje, je území Pardubického kraje považováno za oblast plošně zamořenou. Z tohoto důvodu jsou pro všechny chovatele včel Pardubického kraje závazná ustanovení § 131 a násl. vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdlavání nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů.

Krajská veterinární správa pro Pardubický kraj (dále „správní úřad“) provedla po vyšetření směsných vzorků zimní úlové měli, odebraných v období od 1. 2. 2010 do 15. 2. 2010, vyhodnocení nálezové situace v Pardubickém kraji, z něhož vyplývá, že s výjimkou okresu Ústí nad Orlicí, má intenzita varroázy včel na území Pardubického kraje stoupající tendenci. Přes tuto skutečnost na území Pardubického kraje nebyly evidovány, na rozdíl od jiných oblastí České republiky, hromadné úhyny včelstev. S přihlédnutím k těmto skutečnostem považuje správní úřad za nutné v dalším období udržet k tlumení varroázy včel na území kraje již přijatá opatření, a to především vzhledem ke skutečnosti, že současná relativně příznivá aktuální nálezová situace varroázy není zárukou, že by se přemnožení roztočů nemohlo opakovat. S dalším nárůstem intenzity varroázy by došlo k nárůstu dalších bakteriálních a virových chorob včelstev, především k nárůstu intenzity moru včelího plodu, jehož nálezová situace v Pardubickém kraji je velmi nepříznivá. Vzhledem k této skutečnosti správní úřad v souladu s § 15 odst. 1 a § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, nařídil nařízením č. 1/2010 mimořádná veterinární opatření za účelem zlepšení nebo udržení nálezové situace v kraji.

Způsob ošetření včelstev na území Pardubického kraje a termíny jejich ošetření stanovil správní úřad v souladu s § 132 odst. 2 vyhlášky č. 299/2003 Sb. s přihlédnutím k nejnovějším výsledkům klinických pokusů omezujících možnost vzniku rezistentních populací roztoče *V. destructor*. Průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo v Pardubickém kraji činí v roce 2010 0,61 (oproti 0,45 v roce 2009, 1,28 v roce 2008, 1,33 v roce 2007, 1,09 v roce 2006 a 0,72 v roce 2005). Průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo okresu Chrudim činí v roce 2010 0,5 oproti 0,25 v roce 2009; průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo okresu Pardubice činí v roce 2010 1,32 (oproti 1,05 v roce 2009); průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo okresu Svitavy činí v roce 2010 0,58 (oproti 0,27 v roce 2009); průměrný počet roztočů *V. destructor* na jedno včelstvo okresu Ústí nad Orlicí činí v roce 2010 0,39 (oproti 0,50 v roce 2009). Při stanovení způsobu podzimního ošetření přihlédl správní úřad k vysoké hustotě chovaných včelstev a ke geografickému uspořádání kraje a k extrémně teplému počasí v průběhu

loňského podzimu, které vedlo k podzimnímu a zimnímu plodování včelstev. Podání stejných přípravků a ve stejných lhůtách na území jednotlivých okresů Pardubického kraje je nařízeno kvůli dosažení maximální účinnosti léčby, jejímž cílem je stabilizovat nálezovou situaci varroázy včel v Pardubickém kraji a současně zajistit zdravotní nezávadnost medu a dalších včelích produktů. Použití aerosolové aplikační formy pro provedení posledního ošetření přípravkem *VARIDOL (FUM, AER) sol. a. u. vet.* doporučuje správní úřad za účelem důsledného doléčení včelstev v době zimního klidu a vzhledem ke skutečnosti, že tuto aplikaci lze provést do teploty -5 °C, tudíž i začátkem prosince, kdy jsou včelstva bez plodu. Možností alternativního nahrazení přípravku *VARIDOL FUM sol. a. u. vet.* přípravky buď *MP-10 FUM sol. a. u. vet.* při použití fumigační aplikační formy nebo *M-1 AER sol. a. u. vet.* při použití aerosolové aplikační formy správní úřad umožňuje provedení monitoringu vzniku a rozšíření rezistentních populací roztoče *Varroa destructor*. Možnost záměny přípravku *GABON PA-92 proužky a. u. vet.* s přípravkem *GABON PA 1,5 mg proužky do úlů a. u. vet.* vyplývá ze stejného složení těchto přípravků, lišících se pouze obchodním názvem.

Odběr zimní úlové měli je správním úřadem nařizován v souladu s § 133 odst. 3 vyhlášky č. 299/2003 Sb. Zákaz přesívání zimní úlové měli přes síta s otvory menšími, než 5 mm slouží k zajištění monitoringu potenciálního výskytu obávaného malého úlového brouka (*Aethina tumida*) na území České republiky.

Provedení jarní léčby je s ohledem na znění ustanovení § 132 odst. 3 vyhlášky č. 299/2003 Sb. nařizováno pouze v nezbytných případech, tj. u všech včelstev na stanovištích v oblastech kraje, ve kterých při vyšetření na varroázu včel ze vzorků zimní úlové měli v roce 2011 bude zaznamenáno méně než 25 % negativních stanovišť, přičemž tyto oblasti budou vymezeny organizačním členěním Českého svazu včelařského. Za negativní stanoviště je považováno stanoviště do průměrného počtu 3 samiček roztoče *V. destructor* na jedno včelstvo. Na ostatním území kraje je správním úřadem nařízena jarní léčba na stanovištích s výrazně nadprůměrnou incidencí varroázy včel (stanoviště s průměrem počtu více než tři samičky *V. destructor* na jedno včelstvo) a na stanovištích nálezově neprošetřených (u kterých nebyl odebrán vzorek zimní měli k laboratornímu vyšetření na varroázu včel). Použití stejných přípravků a ve stejných lhůtách na území celého kraje je nařízeno kvůli dosažení maximální efektivity léčby varroázy včel a s ohledem na zajištění zdravotní nezávadnosti medu a dalších včelích produktů. Léčba nižší intenzitou varroázy včel v pozdním jaru a v letním období všemi aplikačními formami kyseliny mravenčí, jež nezanechává žádná rezidua v medu ani ve vosku, je dobrovolná a nepodléhá žádným omezením.

V Pardubicích dne 17. května 2010

MVDr. Josef Boháč
ředitel

Krajské veterinární správy pro Pardubický kraj

Na vědomí (s nařízením č. 1/2010):

- Krajský úřad Pardubice, odbor životního prostředí a zemědělství, datová schránka: z28bwu9
- Obecní úřady obcí Pardubického kraje,
- Okresní výbory Českého svazu včelařského Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí.